

ülemoss ja palus lubatud tuhat rubla. Nõnda olid üheksontaga kolm riikast priimeest Konglomääale saanud. Üks üksik weise talufoht, mõisa metsa taga, fus wanast kangu oli elanud, ja rehkem sahe pääwased pölli ja heina maaid olid, aga mis viimisel aastadel puustus seisnud, sai kutsari Jürile, teine veel ilusam talufoht, fus hooneid peal ei olnud, oga selle eest laiemaid pöldusi ja heinamaid, anti aida Willemile. Jaakub, kes natuke Saksa keelt oskas, himustas isanda seisust, ja leidis ka mõne nädala pärast önnelikult Urwoolas junkru teenistust.

„Kudas Willem siis Tallinna elama sai, kui tal pärts maa-koht oli?“ küsis Kaarel.

„Rumaluse läbi,“ — kostis Tõnis. „Poole aasta pärast tuli Willem noore herra palvele, kes wääteenistusest ennast wallali oli peastnud ja nüüd Konglamiäe mõisa walitses, ja palus alandlikult, et noor herra wihaks ei wöitäks, kui ta saadud soha asemel ennemine lubatud raha wöitäks.“ Herra ütles: „Hää meelega, mul on se üks föik; oga ma fardan, sa leiad selle faubaga petust. Se koht on palju enam wäärt kui tuhat rubla, ja jäääb sulle ja lastele pärtseks.“ — „Olgo fuda on,“ kostis Willem, „ma olen nüüd üks priimees, wöin oma tahtmist mõõda kui lind igale poole lennata; misspärast peafürin ma talupoea seisusesse tagasi astuma, ja kohta kui fammitja õma jala lülge föitma? Peale seda on mul soovimine lapsi natuke lasta loolitada, mis linna kohal palju hõlvadam on kui maal. Ma isse ostan,

fuda noor herra teadwad, faunist singsepa wöod, misga linnas mõne kopika wöin pealeteenida. Hakalsin siin palja soha peal elumaja ja muid heosneid ehitama, se kulutaks mul föik tännini kokupandud pisukedes raha kopikad, ja siiski on alles teadmata, kas lastest sedagi pärast mind majaperemeheks tahaks asuda.“ — Herra täitis tema soowimise; Willem sai soha asemel tuhat rubla ja läks Tallinna. Seal leidis ta ühe mõisniku majaad koeamehe teenistust, mis läbi maksuta porteri ja ahju lütist sai, singsepa tööga raha teenis, misga enamist föik weised iga-pääwased väljaandmisel majas wöis äratasuda, et aasta lõpus raha intressidest ita mõned rublad veel ülejäävad. Willem elas surmani priskest ja jäitis faunikeje wara lastele päranduseks, fuda edespidi, kui lastest hakan jutustama, pikemalt tahan kuglutada. Ka toa Jaakubi lugu läks esiti salt hästi lõrdă, leiwanemad olid tema teenistusega: ihul, ja k wald teda mõnikord küssjaks ja nülgijaks sõimas siis ei tohi jest suuremat lugu pidada, sest arwast on seda walisseja leida, kes igaühе meelepärast oskab teha, — veel arwemast niisugusti, kes salase seisuse töösnud oma ülkust joudvad taalitseda.“

„Enne kui raha-meestest pikemalt sahkan,“ — lisas Tõnis jutu — „pean esiteks kutsari Jürist rääkima, kes mõisast talurahwa seisusesse tagasi oli astunud. Seda ei ole üleliiga meie maal leida, fus teenistusest peasnud mõisa-mehed jälle pöllutööle — kui wöerdund laps ema rinnale — teistford tagasi lä-